

ת"פ 67848/06/17 - מדינת ישראל נגד א ח - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

07 נובמבר 2018

ת"פ 67848-06-17 מדינת ישראל נ' ח

בפני כב' השופטת נגה שמואל-מאיר, סגנית נשיאה

המאשימה

מדינת ישראל באמצעות תביעות לכיש

ע"י ב"כ עו"ד נטליה איליה ועו"ד רחלי חג'ג' - נוכחות

נגד

הנאשם

א ח - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד יפעת זינר - נוכחת (בשם עו"ד דוד כץ)

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. הנאשם הורשע על יסוד בעבירות של **תקיפה הגורמת חבלה ממש לבן זוג**, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); ובעבירה של **הטרדה באמצעות מתקן בזק** לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982.
כפי המתואר בחלק הכללי לכתב האישום, במועדים הרלבנטיים היו הנאשם והמתלוננת גרושים זה מזו במשך כארבע שנים. במהלך שנים אלו, היו הנאשם והמתלוננת בקשר זוגי כידועים בציבור במשך כשבעה חודשים.
כפי המתואר באישום הראשון, ביום 21.06.2017 בסמוך לשעה 21:00, הגיעה המתלוננת לביתה יחד עם בתה הקטינה בת ה-10 וניסתה להדליק את אורות הבית אך הבחינה כי החשמל נותק. במועד ובמעמד האמורים, משהבחינה המתלוננת כי הנאשם עומד בתוך הבית בסמוך למטבח, היא נבהלה והחלה לצרוח. בהמשך לכך, הנאשם תקף את המתלוננת באמצעות חפץ מברזל בכך שהכה בו בגופה, תוך שהמתלוננת נאלצה להדוף את הנאשם ממנה בעודה זועקת לעזרה.
כתוצאה מכך, נבהלה בתה הקטינה של המתלוננת וברחה מהמקום כדי להזעיק עזרה.
כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות חבלה אדומה בכף יד ימין ושטפי דם כחולים במקומות שונים בגופה.
כפי המתואר באישום השני, במועדים שונים במהלך מאי 2017, הטריד הנאשם את המתלוננת באמצעות הטלפון בכך שהתקשר אליה בין 20-3 פעם ביום וביקש הימנה כי תגיע לביתה. הנאשם המשיך במעשיו חרף סירובה של המתלוננת להגיע לביתה וחרף בקשתה כי יחדל ממעשיו. משכך, המתלוננת לא השיבה לשיחותיו.
2. הצדדים לא הגיעו להסדר בעניין העונש, אך הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן. כמו כן, המאשימה הצהירה כי עמדתה בתיק זה הינה למאסר בפועל.
3. בעניינו של הנאשם התקבלו מספר תסקירים (חלקם תסקירי מעצר וחלקם תסקירים לעניין העונש), כאשר התסקיר האחרון נושא אופי חיובי, ובסופו המלצה להשית על הנאשם ענישה בדמות מאסר מותנה וצו מבחן למשך שנה.
לאחר ששקל את מכלול השיקולים הרלבנטיים, ובייחוד את העובדה כי הנאשם משתף פעולה עם הטיפול במסגרת קבוצת הגברים אשר נקטו באלימות כלפי בנות זוגם בשירות המבחן, ומביע נכונות להמשיך בקשר הטיפולי, התרשם שירות המבחן כי מסוכנותו של הנאשם פחתה. עוד לסברתו של השירות, ההליך הפלילי המתנהל נגד הנאשם מהווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות. בשים לב לאמור, ולאור יתר השיקולים שפורטו בתסקירים, בא שירות המבחן בהמלצה העונשית שפורטה קודם לכן.

4. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות**, אשר התקבלה ביום 06.11.2018, עולה כי הנאשם הינו בן 72; סובל מנכות בשיעור של 100% בשל בעיית תפקוד ריאות; אינו מסוגל לעבוד; חולה כרוני במחלת ריאות קשה ומסתייע כל העת בבולון חמצן; אושפז בבית החולים עד שבוע עובר לכתיבת חוות הדעת; אינו מסוגל לעבוד מזה חמש שנים עקב מצבו הרפואי; זקוק להשגחה רפואית רצופה ולסיוע במטלות היומיום. לאור כל האמור רופא מערך עבודות השירות קבע כי הנאשם אינו כשיר רפואית לבצע עבודות שירות וכי קיים חשש לשלומו של הנאשם ולבריאותו ככל שיושטו עליו עבודות שירות במיוחד עת במערך עבודות השירות אין פיקוח רפואי והשגחה צמודה.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. באת כוח המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם, ובכלל זה על חומרת החבלות שנגרמו למתלוננת ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם. לאחר שהפנתה לפסיקה מטעמה, עתרה הלה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6-12 חודשי מאסר.
- בשים לב לתסקירים שהוגשו בעניינו ולאור עברו הפלילי הנקי ושיתוף הפעולה שלו עם ההליך הטיפולי, עתרה המאשימה לחרוג לקולא מהמתחם שהוצג, ולהשית על הנאשם ענישה בדמות מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה, וחתימה על התחייבות.
6. מנגד, בא כוח הנאשם חלק על המתחם אותו הציגה המאשימה וטען כי על המתחם לנוע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר (ומטעמיו שלו נמנע מלהציג לבית המשפט פסיקה רלבנטית). לחילופין טענה ההגנה כי הגם אם בית המשפט יקבל את מתחם העונש לו עתרה המאשימה הרי שיש לחרוג הימנו לקולא משיקולי שיקום. את עיקר טיעוניו בהקשר זה מיקד הסנגור בהליך הטיפולי שאותו מקפיד הנאשם לעבור, ובפרט בעובדה כי הוא משתף פעולה באופן מלא ואף מעוניין להמשיך את הטיפול במסגרת צו המבחן אשר יושת עליו. הסנגור הפנה להמלצת החיובית של שירות המבחן ועתר לאמץ את המלצתו העונשית. בנוסף לאלה, ביקשה ההגנה לעמוד על גילו המבוגר של הנאשם; מצבו הרפואי (נ/1); היותו נעדר עבר פלילי; וכי הלה מקפיד על ניתוק הקשר ועומד בצו ההרחקה מהמתלוננת.
7. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא לוקח אחריות על האירועים מושאי האישום וכי הוא מתנצל על מעשיו בפני המתלוננת. עוד לדבריו יקשה עליו לבצע עבודות שירות שכן הוא מסתייע במטפלת הסועדת אותו מטעם המוסד לביטוח לאומי בשל מצבו הרפואי.

דין והכרעה

8. ראשית חוכמה, אציין כי לאחר שנתתי דעתי ל"מבחן הקשר ההדוק" ויתר מבחני העזר אשר נקבעו לעניין זה בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו למשל, דעת הרוב בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, (29.10.2014) (להלן: "**עניין ג'אבר**"); ע"פ 1261/15 **יוסף דלאל נ' מדינת ישראל**, (03.09.2015) (להלן: "**עניין דלאל**"); ע"פ 3164/14 **גיא פן נ' מדינת ישראל**, (29.06.2015)) - מצאתי כי, קיים בין מכלול מעשיו של הנאשם "קשר הדוק", ומכאן שיש לראות בהם כ"אירוע" אחד. דברים אלה אמורים בשים לב לעובדה שהעבירות בוצעו על רקע של אותה מערכת יחסים קלוקלת שבין הנאשם למתלוננת, כך שלמעשה נדמה כי בפנינו מסכת עבריינית אחת של עבירות אלימות בתוך התא הזוגי, אשר נפרסה על פני פרק זמן של כחודש ימים.
- בהינתן אלו, לאור כך שעסקינן במעשי אלימות שכוונו כלפי אותה המתלוננת, במסגרת מערכת יחסים אחת, ושנפרסו על פני פרק זמן יחסית קצר מצאתי כאמור כי מתקיים ביניהם קשר הדוק וכי ראייה בכל אחד מהם כאירוע נפרד שעומד בפני עצמו תהא מלאכותית במידה רבה (ראו והשוו בעניין זה פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בתפ"ח (מחוזי באר שבע) 7848-04-10 **מדינת ישראל נ' קרלוס דלמר**, (28.07.2015), שם אמנם לצד עבירות אלימות

דובר גם בעבירות מין שבוצעו בתוך המשפחה, אך הרציונל העומד מאחורי הדברים בסוגיה הנדונה כאן, יפה גם לענייננו). אשר על כן, בית המשפט יקבע מתחם עונש כולל אחד בגין מכלול המעשים שבהם הורשע הנאשם. ויודגש, כי בטרם קביעת מתחם העונש ההולם (וגזירת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם), בית המשפט יזהיר את עצמו שמא מעשה עבירה זה או אחר "יבלע" במכלול האירועים, כך שהנאשם לא יענש בגינו, וכל מעשה יזכה להתייחסות ראויה ונפרדת בעת הליך גזירת העונש (ראו והשוו דבריו של בית המשפט המחוזי בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 39844-08-13 מדינת ישראל נ' פאיז אבו רקייק, (26.12.2013)).

9. לאור האמור, ובהתאם למתווה גזירת הדין שאומץ בתיקון 113 לחוק העונשין ופורש לאחר מכן בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו למשל: ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013)), אקבע תחילה את מתחם העונש ההולם; ולאחר מכן אגזור את העונש המתאים לנאשם, תוך בחינה שמא יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם שייקבע.

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

10. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.
11. לגופם של דברים, **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשי האלימות הפיזית של הנאשם כלפי בת זוגו, הינם שמירה על שלמות גופם, שלום וביטחונם של בני משפחה, כאשר בדרך כלל מדובר בשמירה על החלשים מפני התעמרותם של החזקים. כך גם, לא זו בלבד שעבירות של אלימות במשפחה מבוצעות בדרך כלל בחדרי חדרים רחוק מכול עין, אלא שגם לא אחת נמנעים הקורבנות מלפנות לרשויות אכיפת החוק, הן בשל תלות רגשית או כלכלית בעברין והן בשל הרצון לשמור על שלמות התא המשפחתי, מה שמקשה עוד יותר על גיליון של העבירות ועל העמדתם של העבריינים לדין. לא בכדי מצא המחוקק לקבוע כי העונש המרבי הקבוע לצדה של עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש יוכפל בשעה שזו מבוצעת כלפי בת זוג (ראו בעניין זה, למשל, דבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, (11.10.2007); ודבריו של כב' השופט י' עמית בע"פ 669/12 יוסף עמיאל נ' מדינת ישראל, (19.04.2012)).
12. אשר לעבירת ההטרדה באמצעות מתקן בזק, בעצם ביצועה, ובשים לב לכך שהנאשם התקשר באופן חוזר ונשנה ומספר פעמים ביום במשך חודש שלם לבת זוגו, פגע האחרון בעיקר בשלוות נפשה של המתלוננת ובפרטיותה, כאשר חדר למרחבה הנפשי-הפרטי, וזאת בניגוד לרצונה. וראו בעניין זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין ברע"פ 10462/03 הלינור הראר נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 70, 92 (2005):
"בלשון פשוטה, דומה כי הטרדה היא יצירת אי-נוחות המסיחה את דעתו של אדם מענייניו וגורמת לו מבוכה, דאגה, בלבול והתעסקות במושא ההטרדה".
 ובהמשך:
"לדידי, אין הטרדת הזולת בטלפון או בפקסימיליה ביטוי לחופש ביטוי. אין ביישומה של הגבלה על כך כדי לכלוא את הרוח. יש בה כדי לשמור על שפיות אנושית ועל סדרי חברה בסיסיים תקינים. כשם שזכותו של אדם להיות מוגן פיזית, זכותו להיות גם מוגן נפשית; ביתו הוא מבצרו - והטלפון הוא שלוחת ביתו".
13. הדברים אף אמורים ביתר שאת בעידן המודרני שבו אנחנו חיים, כאשר באמצעות האמצעים הטכנולוגיים הקיימים, בה ההתקשרות נעשית באופן מידי על ידי לחיצת כפתור פשוטה, מה שמקל את מלאכתו של המטרידן.
14. לנוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כפי שיפורט להלן, ובייחוד בשים לב לטיבה של האלימות אשר הופעלה מצדו של הנאשם כלפי המתלוננת, הנזקים שנגרמו לה כתוצאה מכך, ואופיו של מעשה ההטרדה באמצעות מתקן בזק, סבורתני כי **הפגיעה בערכים המוגנים** הינה ממשית.
15. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי בראש ובראשונה לטיבה ואופייה של האלימות

אשר הפעיל הנאשם כלפי המתלוננת, עת הוא מכה אותה באמצעות חפץ מברזל בגופה. כן נתתי דעתי לנזקים הגופניים שנגרמו למתלוננת, בדמות חבלה אדומה בכף ידה הימנית ושטפי דם כחולים במקומות שונים בגופה. כידוע, עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש יכולה לחול על מגוון רחב של מעשי אלימות ודרגות חומרה שונות של חבלות, וברי כי אין דין דחיפה כדין הכאה באמצעות חפץ מברזל, ואין דין מכה המכוונת לאזור אחת הגפיים כדין מכות המכוונות לכל הגוף; בדומה, לא דומה חבלה בדמות המטומה אחת לחבלות שעניינן המטומות באזורים שונים בגוף. בענייננו, במנעד המעשים אשר יכולים להיכנס לגדריה של עבירת התקיפה שבה הורשע הנאשם, מצאתי כי מעשיו של הנאשם מצויים ברף הבינוני, ואילו החבלות שנגרמו כתוצאה מהם מצויות ברף הבינוני-הנמוך.

לצד הנזק הפיזי שנגרם למתלוננת, אף מצאתי לציין כי את התקיפה שבמוקד כתב האישום המתוקן, ביצע הנאשם עת הוא פולש לדירתה של המתלוננת בחשיכה ובעוד בתה הקטינה של המתלוננת בת ה-10 עדה למעשיו. במצב דברים זה, בנקל ניתן לשער את גודלה של עגמת הנפש שנגרמה למתלוננת ומה רבה הייתה תחושת ההשפלה שחשה, עת בן זוגה מכה אותה לעיני הקטינה שנאלצה לנוס מן הבית על מנת להזעיק עזרה.

בנוסף לאמור, לא התעלמתי מפוטנציאל הנזק אשר היה טמון בהתנהגותו משוללת הרסן של הנאשם, ובייחוד הדברים אמורים בשים לב לעובדה שהלה הכה את המתלוננת בגופה באמצעות חפץ מברזל. ברי כי מעשיו אלו עלולים היו לגרום נזק חמור בהרבה מזה שנגרם בסופו של יום, וכבר היו דברים מעולם.

אשר לעבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק, נתתי דעתי לכך שזו התבטאה בכך שהנאשם במהלך חודש שלם התקשר למתלוננת מספר רב של פעמים ומדי יום, ולא חדל ממעשיו חרף בקשתה של המתלוננת כי יעשה כן. מעשיו אלו של הנאשם, כך לידי, מעידים על אובססיביות שאחזה בו כלפי המתלוננת. אכן, יש ליתן את הדעת לכך שכתוצאה ממעשיו של הנאשם לא נגרם נזק ממשי. אם כי, בנקל ניתן לשער את עגמת הנפש והחשש אשר ניטע בליבה של המתלוננת, בשעה שהנאשם לא חדל להטרידה באמצעות הטלפון חרף הפצרותיה כי יחדל ממעשיו. כמו כן, הנאשם תקף את המתלוננת ואף הטרידה באמצעות הטלפון, כך שלא ניתן לומר כי המדובר במעידה חד פעמית שלו. כך גם, יש ליתן את הדעת כי מעשיו אלה נעשו מבלי שקדמה לכך התגרות כלשהי מצדה של המתלוננת. מנגד, נדמה כי המעשים נעשו בעידנא דריתחא, בצורה ספונטנית וללא תכנון מוקדם מצדו של הנאשם.

16. בכל הנוגע **למדיניות הענישה הנוהגת**, סקירת הפסיקה מלמדת כי ישנו מנעד רחב של עונשים המושתים על הנאשמים השונים אשר הורשעו בביצוע **עבירות של אלימות בתוך המשפחה**, לצד עבירות נלוות. מטבע הדברים, בעבירות ממין זה קיימות דרגות חומרה שונות, כאשר מתחמי הענישה משתנים בהתאם לנסיבות הנלוות לעבירות, ובכלל זה אופייה של האלימות שנגקטה; חומרת החבלות שנגרמו, אם בכלל; מידת התכנון שקדמה לעבירה; ועוד. בדומה, העונשים שמושתים על הנאשמים השונים בתוך המתחמים או מחוצה להם, משתנים לנוכח נסיבותיהם ומאפייניהם האישיים, כגון קיומו או היעדרו של עבר פלילי; הבעת החרטה מצדם ונטילת אחריות; השתתפות בהליכים טיפוליים; גילם; וכיוצא באלה. על כל פנים, וזאת חשוב לציין, בכפוף לחובתו של בית המשפט לבחון כל מקרה לגופו ולשקול את נסיבותיו האישיות של כל נאשם הבא בפניו, הרי שפעם אחר פעם שבה הפסיקה ומזכירה את הצורך להילחם ביד קשה בתופעת האלימות במשפחה שפשתה בחברתנו, וזאת בין היתר באמצעות השתתפות ענישה מחמירה (ראו למשל דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 6577/09 **ניר צמח נ' מדינת ישראל**, (20.08.2009)).

לגופם של דברים, כדוגמא לקשת הרחבה של העונשים שמושתים בכל מקרה ומקרה, ראו את פסקי הדין שלהלן, שם דובר בנאשמים שהורשעו **בעבירה אחת** של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג, ונגזרו עליהם עונשים שונים, החל ממאסרים מותנים לצד צו של"צ או בלעדיו, עובר במאסרים לריצוי בעבודות שירות למשך מספר בודד של חודשי מאסר, וכלה במקרים חריגים, בעונשי מאסר למשך מספר חודשים לריצוי מאחורי סורג ובריח: עפ"ג (מחוזי באר שבע) 16530-04-16 **מיכאל וחטרוב נ' מדינת ישראל** (29.05.2016); ת"פ (בית שמש) 29585-06-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (13.07.2016); ת"פ (שלום כפר סבא) 16279-01-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (16.06.2016); ת"פ (שלום רמלה) 52085-01-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (24.05.2016); ת"פ (שלום רמלה) 37124-04-16 **משטרת ישראל נ' רומן בשקין** (20.07.2016);

מקום בו הורשעו נאשמים בעבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק (לעיתים קרובות עם עבירות נלוות בצדה כגון

איומים, תקיפה חבלנית וכדומה), הושתו עליהם, על דרך הכלל, עונשים במנעד רחב, החל מעונשים צופי פני עתיד בדמות מאסרים מותנים ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. ראו למשל: רע"פ 1738/15 **שוקרי נ' מדינת ישראל** (11.03.2015); רע"פ 2472/14 **חליל נ' מדינת ישראל** (24.06.2014); עפ"ג (מרכז) 45058-03-16 **בן שיטריט נ' מדינת ישראל** (08.05.2016); ת"פ (שלום רמלה) 22331-05-15 **מדינת ישראל נ' אהווידי** (13.06.2016); ת"פ (שלום חדרה) 19344-03-15 **מדינת ישראל נ' ליבלינג** (23.05.2016); ת"פ (שלום ראשון לציון) 20414-10-12 **מדינת ישראל נ' דיין** (22.09.2016); ת"פ (שלום פתח תקווה) 54810-03-14 **מדינת ישראל נ' שרעבי** (04.08.2014); ת"פ (שלום תל אביב) 59632-06-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (17.11.2015)

כן נתתי דעתי לפסיקה אליה הופנה בית המשפט על ידי המאשימה, וגם בה יש כדי להעיד אודות רוחבו של מנעד העונשים הקיים בעבירות ממין זה, ואין להתפלא אפוא כי המאשימה מפנה לגזרי דין שבהם הושתו עונשים המצויים ברף המחמיר של מדיניות הענישה הנוהגת. עוד יצוין, כי טוב תעשה המאשימה אם תקפיד להציג פסקי דין שניתנו בעת האחרונה, ובוודאי כאלה שניתנו לאחר תיקון 113 (וראו דבריה של כב' השופטת ג' שלו בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 21819-05-15 יהודה סלפוצ'ניק נ' מדינת ישראל (12.05.2015), ביחס לגזרי דין שניתנו עובר לתיקון 113, ואשר ולא ברור אם כיום הם היו מתיישבים עם הוראותיו).

מה גם, וזאת חשוב להדגיש, כי הענישה היא לעולם אינדיוידואלית ו"אין עסקין בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (08.06.2015)); וממילא השיקול שעניינו "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

17. בסיכומם של דברים, בשים לב לעקרון המנחה בענישה, לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובייחוד לאופייה של האלימות שהופעלה מצדו של הנאשם ולנזקים שנגרמו כתוצאה ממנה, ולאופייה של ההטרדה באמצעות הטלפון מצאתי לקבוע כי **מתחם העונש ההולם במקרה הנדון, בגין מכלול מעשיו של הנאשם, ינוע בין 5 חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר, וכל זאת לצד ענישה נלווית שתושת בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.**

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

18. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין. בעניין זה, נתתי דעתי לעובדה כי לנאשם עבר פלילי נקי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. כן שקלתי את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, וזאת בשים לב לעובדה כי הלה טרם ריצה עונשי מאסר בעברו.

עוד ולקולא, יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם הודה בביצוע העבירות, מה שייתר את העדתה של המתלוננת בבית המשפט ואף הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר. בנוסף, וזה העיקר, את מירב המשקל, ככל שהדברים נוגעים לנסיבה זו, יש לייחס לעובדה כי הנאשם הצטער על מעשיו וביקש להתנצל בשלב הטיעונים לעונש בפני המתלוננת. לדידי, יש בעצם כך כדי ללמד על כך שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם, וביחד עם ההליך השיקומי שאותו הוא עובר (שאודותיו אפרט בהמשך), גם כדי למזער את הסיכון שמא אלה יישנו בעתיד.

עוד יש ליתן את הדעת לעובדה כי הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריוח במשך מספר ימים, וכי במשך תקופה ארוכה נוספת היה משוחרר תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אך סבורתני כי

- היה בהליך המעצר כדי להעביר לו את המסר הנדרש ולהרתיעו במידה רבה מביצוע עבירות נוספות בעתיד (גם שירות המבחן סבר כי יש בהליך הפלילי המתנהל נגדו כדי להרתיעו ולהציב עבורו גבולות), וייתכן שאף ניתן לשקול שיקול זה במסגרת סעיף 40א(3) לחוק העונשין.
- בשולי נקודה זו, אציין כי אף לא התעלמתי מעמדתה של המתלוננת, החיובית בסך הכול, וגם לכך יש להעניק משקל מסוים בעת גזירת עונשו של הנאשם. אם כי, ברי כי לנגד עיניו של בית המשפט עומד האינטרס של הציבור בכללותו, ולא רק האינטרס האישי של המתלוננת.
19. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. דא עקא, בנסיבותיו החריגות של התיק הנדון מצאתי, הגם אם לא בלי התלבטות, לסטות ממתחם העונש ההולם ולקבל את עמדת ההגנה ולהימנע מהשתת רכיב של מאסר בפועל, הן בשל מצבו הרפואי של הנאשם והן בשל שיקולי שיקום.
20. תחילה יצוין, כי מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם סובל ממחלת ריאות וכי בעת האחרונה חלה החמרה במצבו הרפואי, והוא נאלץ להתאשפז מספר פעמים בבית החולים. לאור מצבו הרפואי, הנאשם משולב בשיקום נשימתי ועל רקע גילו ובעיותיו הרפואיות הינו זכאי מטעם המוסד לביטוח לאומי לשירותי טיפול בקשישים תוך שמטפלת קבועה סועדת אותו מספר שעות ביום.
21. כמו כן, עם תום שמיעת הטיעונים לעונש, הופנה הנאשם אל הממונה על עבודות השירות על מנת שתתקבל חוות דעת בעניינו. כזכור, כעולה מחוות הדעת מיום 06.11.2018, מצא הממונה כי בשל מצבו הרפואי הנאשם אינו כשיר לביצוע עבודות השירות.
22. למותר לציין, כי מצבו הבריאותי של הנאשם ומוגבלותו הם אכן מהנתונים שעליהם רשאי, ושלא לומר מחויב, הממונה על עבודות השירות לבסס את חוות דעתו (וראו בעניין זה סעיף 51ב(1)(2)(ו) לחוק העונשין). לצד אלה, כאשר מניעותו של הנאשם לבצע עבודות שירות נובעת מנסיבות שאינן תלויות בו או ברצונו הטוב, אלא אך בשל מצבו הבריאותי שאליו הוא נקלע על כורחו, דומני כי לא יהיה זה צודק או הוגן לגזור עליו חלף מאסר בעבודות שירות (עונש לו עתרה המאשימה), מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח. ואפנה בעניין זה לדבריו של כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין ברע"פ 1/09 ג'וג'ו אסרף נ' מדינת ישראל, (17.03.2010):
- "נציין כי במובן הערכי אין מצבו של אדם עם מוגבלויות צריך לדעתנו להיות שונה לרעה מזה של כל אדם, לא רק בשל חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1998, המדבר (סעיף 2) ב'זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים', אלא בשל חובת הגינות שאינה טעונה חוק, והיא מעוגנת בערכים אנושיים בסיסיים. הרי לא יתכן, כי אדם עם מוגבלות יאסר במקום שאחר לא יאסר."**
- דברים אלה של בית המשפט העליון ברורים וחד משמעיים הם, ונדמה שלא בכדי ניתן למצוא כיום בפסיקה השונה לא מעט מקרים שבהם דובר בנאשמים אשר בית המשפט מצא תחילה כי העונש הראוי להם הוא מאסר בעבודות שירות, אולם בשל מצבו הבריאותי שבעטיו הם נמצאו כלא כשירים להשמה בעונש זה, השית עליהם בסופו של יום ענישה מקלה יותר בדמות מאסר מותנה, בין אם לצד צו של"צ ובין אם לאו.
- כך למשל, בע"פ 2383/16 קאעוד תמימי חמזה נ' מדינת ישראל, (02.01.2017), דובר בנאשם אשר הורשע בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. בבית המשפט המחוזי הושת עליו מאסר מאחורי סורג ובריח לתקופה של שלושה חודשים ויום. דא עקא, בית המשפט העליון קיבל את ערעורו והורה על ביטול עונש המאסר, כאשר נימוק מרכזי לכך היה העובדה שעונש המאסר הושת על הנאשם לאחר שהוא נמצא כאינו כשיר לבצע עבודות שירות מטעמים בריאותיים-נפשיים (ולאחר שהוא הופנה לממונה על עבודות שירות מתוך מגמה שהעונש ירוצה בדרך זו). בדומה, בע"פ (מחוזי ירושלים) 2208/10 יוסף גולדציאן נ' מדינת ישראל, (06.05.2010), דובר בנאשם אשר צירף שני תיקים ובסופו של דבר הורשע בעבירות של החזקת סם מסוכן, אספקת סם מסוכן, תקיפה סתם והפרת הוראה חוקית (2 עבירות). לאחר שהנאשם הופנה אל הממונה ונמצא כאינו כשיר להשמה בעבודות שירות, וזאת לנוכח מצבו הבריאותי-נפשי, בית משפט השלום גזר עליו שלושה חודשים מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של הנאשם

והורה על ביטול עונש המאסר, תוך שציין, בין היתר, כי: "הגענו לכלל מסקנה שבמצב שבו לא ניתן לשבץ את המערער לעבודות שירות, אין זה ראוי כי הוא יישלח למאסר מאחורי סורג ובריח".

למקרים נוספים שבהם נמנעו בתי המשפט להשית מאסר בפועל על מי שנמצא כאינו כשיר לבצע עבודות שירות מסיבות רפואיות, ראו: עפ"ג (מחוזי חיפה) 44648-02-15 מדינת ישראל נ' ראיך אבו חמדה, (18.06.2015); ת"פ (שלום קריות) 54158-11-14 מדינת ישראל נ' אנדריי לובנצ'וב, (30.04.2017); ת"פ (שלום קריות) 23917-04-15 מדינת ישראל נ' פלוני, (03.07.2016); ת"פ (שלום רמלה) 21679-04-15 מדינת ישראל נ' שאול בראנץ, (24.02.2016); ת"פ (שלום רחובות) 9524-12-13 מדינת ישראל נ' פלוני, (21.10.2015).

23. עוד יצוין, כי במקרים חריגים יכול מצב בריאותי של נאשם, כשלעצמו, להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם (וראו בעניין זה, פסק הדין בעניינו של אורי לופליאנסקי, בע"פ 4456/14 אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל, (29.12.2015); וע"פ 4506/15 צבי בר נ' מדינת ישראל, (11.12.2016)). אכן, כל מקרה צריך להיבחן לגופו ולא בכל מקום שבו עסקינן בנאשם הלוקה בבריאותו או בנפשו, יביא הדבר מניה וביה לסטייה לקולא ממתחם העונש וממילא גם לא להימנעות מהשתת עונש מאסר. לצד אלה, אין להתעלם מהעובדה כי בהשוואה לאנשים בריאים, נשיאת עונש מאסר היא קשה ופוגענית יותר בעבור אנשים שמצבם הבריאותי או הנפשי רעוע, והרי שהנזק שעלול להיגרם להם כתוצאה מעונש זה הוא רב יותר.

24. בהינתן כל אלה - בשים לב למצבו הרפואי של הנאשם, שבעטיו הוא נמצא כלא כשיר לביצוע עבודות שירות; לנוכח חלוף הזמן; ועברו הפלילי הנקי של הנאשם - מצאתי כי לא יהיה זה צודק כעתירת המאשימה להשית עליו, חלף עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, עונש מאסר לריצוי בפועל.

25. כמו כן, ובשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם האמור, וזאת לנוכח ההליך השיקומי שאותו עבר הנאשם ואשר יש בו כדי להעיד כי הוא השתקם או למצער כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ובמה דברים אמורים?

כפי המפורט בתסקירים אשר הוגשו, הנאשם שולב בטיפול בקבוצת הגברים אשר נקטו באלימות נגד בנות זוגם במסגרת שירות המבחן. במסגרת זו, הנאשם הגיע באופן עקבי לשיחות בקבוצה הטיפולית ושתף פעולה באשר לחייו באופן פתוח ואוטנטי. הגורמים הטיפולים התרשמו כי הנאשם השתלב בקבוצה היטב, מרגיש חלק הימנה וניכר כי הלה מתחיל להתקדם בהליך הטיפולי. הנאשם אף מסר כי הוא נתרם מהטיפול תוך שהוא מצליח לשתף את חברי הקבוצה בקשייו ומספר אודות קורות חייו. עוד מסר הנאשם כי הוא הבין שלאורך חייו הוא ביצע בחירות שגויות שהובילו להתמודדויות קשות.

הנה כי כן, ומשהנאשם משתתף במשך פרק זמן לא מבוטל בהליך טיפולי ומביע מוטיבציה לשנות את אורחות חייו, הרי שלדידי יש בכך כדי ליתן מענה לאותו מוקד בעייתי שעמד ברקע להתנהגותו האלימה, ולא בכדי גם שירות המבחן התרשם שההליך הטיפולי שאותו עובר הנאשם מפחית מרמת הסיכון הנשקפת ממנו.

26. בהקשר זה יצוין, כי לא התעלמתי מהערכת השירות בתסקירו הראשון לפיה מן הנאשם נשקפת מסוכנות להישנות עבירות אלימות וכי המורכבות ביחסיו עם המתלוננת כמו גם התלות שפיתח הנאשם כלפיה גורמים לו לנסות לשמר את הקשר, לעיתים במחיר של פריצת גבולות וכי במצבים בהם הלה חש חרדה ובדידות הוא מתקשה לווסת את רגשותיו ופועל באופן אימפולסיבי וללא שיקול דעת וחשיבה על השלכות מעשיו. ואולם, לא ניתן להתעלם מכברת הדרך הטיפולית שעבר הנאשם מאז ועד היום, ומההתרשמות החיובית אודותיו מהגורמים הטיפולים כפי שהדברים באים לידי ביטוי בתסקירו המסכם של שירות המבחן. ייתכן כי עוד צפויה לנאשם דרך עד לשיקומו המלא, אולם סבורתני כי לאור כל האמור לעיל, כבר בשלב זה ניתן לומר, לכל הפחות, כי הנאשם ישתקם בצורה מלאה בעתיד, וכי יש בכך כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש אשר קבעתי בעניינו.

27. אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כלל ועיקר, ובית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע

מהם סלידה רבתי. אולם, באיזון הראוי בין מכלול השיקולים אשר פורטו לעיל, הגם אם לא בלי התלבטות, ובייחוד בשים לב לכך שעסקינן בנאשם בן 72 שמצבו הבריאותי רעוע, שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק, שהודה בביצוע העבירות והביע צער וחרטה על מעשיו, ולאור ההליך הטיפולי שאותו הוא עבר ועודנו צפוי לעבור, מצאתי כי ניתן בזו הפעם ללכת לקראתו ולבכר את שיקול השיקום בעניינו. אשר על כן, אמנע מלהשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בפועל. בשל מצבו הרפואי הרעוע אף לא מצאתי כל טעם בהשתת עונש בדמות של"צ.

28. לצד האמור, מצאתי להדגיש בפניו של הנאשם כי **צבר הנסיבות החריגות** שתואר לעיל הוא שהביא את בית המשפט למסקנה לפיה ניתן בזו הפעם לנקוט במידת החסד עמו. אם כי, מצאתי להבהיר לנאשם, כי ההליך הטיפולי נועד בראש ובראשונה לשרת את טובתו שלו, וכי ככל שלא יתמיד בהליך או אם חלילה ישוב לסורו ויעז לנקוט שוב באלימות כלפי המתלוננת או כלפי כל אדם אחר, כי אז נדמה שלא יהיה עוד מקום להתחשב שוב פעם במצבו הרפואי ובכל יתר המאפיינים שעל פניו ניתן לשקול לקולא, מה שעלול להוביל בסופו של יום לענישה מחמירה. מן הראוי שידיעה זו תרחף מעל ראשו כל העת, ואם הפנמתו בדבר חומרת מעשיו לא תביא לידי כך שהוא ימנע מביצוע עבירות נוספות, אולי אימת הדין תעשה כן.

זאת ועוד, בשים לב לכך שאמנע מהשתת עונש מאסר על הנאשם, ועל מנת שחומרת מעשיו ימצאו את ביטויים בענישה שתושט עליו, מצאתי לחרוג לחומרה מהמלצת שירות המבחן (שכידוע הינה כשמה כן היא - המלצה בלבד) ולהשית על הנאשם תשלום פיצוי למתלוננת בהיקף גבוה.

29. מכל המקובץ לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **מאסר מותנה למשך 8 חודשים**, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ב. **מאסר מותנה למשך 4 חודשים**, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון לרבות עבירה של איומים.

ג. **מאסר מותנה למשך 2 חודשים**, אשר יופעל אם תוך תקופה של 2 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק.

ד. **פיצוי בסך ₪ 6,000 למתלוננת הגב' צננה לאמה.**

הפיצוי ישולם ב- 30 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 90 יום מהיום ובכל 28 לחודש.

כל תשלום שייגבה בתיק, ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

ה. **הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך ₪ 10,000** שלא לעבור כל עבירת אלימות, לרבות עבירה של איומים, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ו. **ניתן בזאת צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.**

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, והמשמעויות של אי עמידה בתנאי צו המבחן.

המזכירות תשיב לנאשם יתרת הכספים שנותרו בקופת ביהמ"ש ושהופקדו על ידו במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצגים - מספרי תיל מברזל, וזאת בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבדות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ט חשוון תשע"ט, 07 נובמבר 2018, במעמד הצדדים.